

Główny
Urząd
Miar

**ROCZNY PLAN DZIAŁANIA
GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR
na rok 2022**

Spis treści

Wstęp.....	3
Planowane działania	4
Badania naukowe i prace rozwojowe.....	4
Infrastruktura laboratoryjna	5
Projekty współfinansowane ze środków europejskich.....	6
Współpraca międzynarodowa	6
Współpraca krajowa	6
Transfer wiedzy	7
Usługi GUM/OUM/OUP.....	7
Nadzór i kontrola.....	8
Prace legislacyjne	8
Budżet.....	9
Personel.....	10
Główny Urząd Miar.....	10
Okręgowe Urzędy Miar.....	10
Okręgowe Urzędy Probiercze.....	10

Wstęp

Roczny plan działania Głównego Urzędu Miar, zwany dalej planem, jest opracowany na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2068), zwanej dalej ustawą. Jest dokumentem o charakterze operacyjnym, przygotowanym na potrzeby realizacji w 2022 r. poszczególnych zadań należących do zakresu działania Prezesa Głównego Urzędu Miar oraz uwzględniający postanowienia zawarte w „Czteroletnim strategicznym planie działania Głównego Urzędu Miar 2022 – 2025”, zwanym dalej planem strategicznym.

Plan na 2022 rok obejmuje działania Głównego Urzędu Miar (GUM) i Jednostek Terenowych (JT) - administracji miar i administracji probierczej, przewidziane do realizacji w pierwszym roku obowiązywania planu strategicznego. Wpisuje się w sformułowaną w nim wizję i misję oraz jest ukierunkowany na realizację celów głównych i działań priorytetowych.

Wizja

Główny Urząd Miar jest instytucją o wysokim potencjale badawczo-rozwojowym w dziedzinie metrologii, działającą na rzecz gospodarki i społeczeństwa. Wspomaga opracowywanie i wdrażanie nowoczesnych technologii.

Efektywnie buduje pozycję uznanej w Europie i na świecie krajowej instytucji metrologicznej.

Misja

Główny Urząd Miar – krajowa instytucja metrologiczna, łącząc długoletnie doświadczenie z nowoczesnym spojrzeniem na pomiary, zapewnia niezawodną i nowoczesną infrastrukturę metrologiczną, spełniającą zarówno najwyższe wymagania nauki i przemysłu wysokiej technologii, jak i wymagania obszaru prawnie regulowanego.

Działa na rzecz rozwoju gospodarki, bezpieczeństwa gospodarczego i technicznego państwa oraz poprawy jakości życia obywateli.

Cele główne

- I. Wzmocnienie roli GUM jako koordynatora działalności badawczo-rozwojowej w dziedzinie metrologii.
- II. Rozszerzenie zakresu i poziomu jakości świadczonych usług.
- III. Budowanie partnerstwa z otoczeniem naukowym, gospodarczym i społecznym.
- IV. Wzmocnienie pozycji GUM w międzynarodowym środowisku metrologicznym.

Działania priorytetowe

1. Uruchomienie funkcjonalności Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoriów GUM (I. etap) i rozpoczęcie prac związanych z etapem II.
2. Stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju i doskonalenia kadr, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju naukowego pracowników, między innymi poprzez realizację doktoratów wdrożeniowych.
3. Realizacja projektów finansowanych ze środków krajowych (w tym program Ministra Edukacji i Nauki „Polska Metrologia”), Unii Europejskiej oraz innych.
4. Informatyzacja administracji miar i administracji probierczej.
5. Modernizacja obiektów i wyposażenia pomiarowego administracji miar i administracji probierczej.

Planowane działania

Obszary działania, w których GUM i JT będą realizować zadania wraz z odniesieniem do celów głównych przedstawia poniższa tabela.

OBSZAR DZIAŁANIA		CELE GŁÓWNE			
		I.	II.	III.	IV.
1.	Badania naukowe i prace rozwojowe	X		X	X
2.	Infrastruktura laboratoryjna	X	X	X	X
3.	Projekty współfinansowane ze środków europejskich	X	X	X	
4.	Współpraca międzynarodowa				X
5.	Współpraca krajowa		X	X	
6.	Transfer wiedzy	X		X	X
7.	Usługi GUM/OUM/OUP		X	X	
8.	Nadzór i kontrola		X	X	
9.	Prace legislacyjne	X	X	X	X

Badania naukowe i prace rozwojowe

Badania naukowe i prace rozwojowe (prace B+R) stanowią ważną część działalności GUM i w szczególności dotyczą budowy i modernizacji wzorców i stanowisk pomiarowych oraz nowatorskich metod pomiarowych. Będą prowadzone samodzielnie lub we współpracy z otoczeniem naukowym i przemysłowym zarówno krajowym jak i międzynarodowym, w dziedzinach takich jak: akustyka, ultradźwięki i drgania, czas i częstotliwość, chemia, długość, elektryczność i magnetyzm, fotometria i radiometria, masa i wielkości powiązane, promieniowanie jonizujące, przepływy, termometria, cyfryzacja i metrologia ogólna.

Wybrane prace, planowane do realizacji to:

- Opracowanie metodyki wytwarzania i certyfikacji wieloparametrowych fizykochemicznych materiałów odniesienia (GUM),
- Budowa generatorów wstępowych do emisji ultradźwiękowej częstotliwości różnicowej przy wzorcowania radarów (GUM),
- Budowa infrastruktury metrologicznej i kompetencji personelu w dziedzinie akustyki podwodnej (GUM),
- Budowa jonometrycznego wzorca pierwotnego dawki pochłoniętej w wodzie dla wysokoenergetycznego promieniowania X stosowanego w radioterapii (GUM),
- Opracowanie procedur do badania gęstościomierzy oscylacyjnych (OUM),
- Opracowanie metodyki badań (procedury) podczas wzorcowania maszyn uderowych (OUM).

Ważnym obszarem działania będzie współpraca w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki „Polska Metrologia”, który wspiera realizację projektów służących: podniesieniu poziomu kompetencji instytucji metrologicznych, wzmocnieniu kapitału intelektualnego, zwiększeniu konkurencyjności gospodarki, rozwoju nowoczesnych technologii oraz stymulacji rozwoju metrologii. Planuje się uczestnictwo w projektach, które uzyskają najwyższą punktację w procesie oceny przeprowadzonej w Ministerstwie Edukacji i Nauki.

Ponadto kontynuowana będzie realizacja projektów w ramach europejskich programów badawczych: Europejskiego Programu na rzecz Innowacji i Badań w dziedzinie Metrologii – EMPIR oraz Europejskiego Partnerstwa w dziedzinie Metrologii – Partnerstwa. W konsorcjach międzynarodowych kontynuowanych będzie 20 projektów EMPIR oraz rozpoczną się 2 projekty w ramach Partnerstwa.

Działania w tym obszarze sprzyjać będą budowie partnerstwa z otoczeniem naukowym, gospodarczym i społecznym, a także wzmocnieniu roli GUM jako koordynatora działalności badawczo-rozwojowej w dziedzinie metrologii.

Infrastruktura laboratoryjna

Będą podejmowane działania zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz zaawansowany poziom techniczny infrastruktury laboratoryjnej odpowiadającej potrzebom gospodarki.

Planuje się budowę, utrzymywanie i modernizację wzorców oraz stanowisk pomiarowych i badawczych, w tym: zakup urządzeń pomiarowych, wzorcowania przyrządów pomiarowych w krajowych i zagranicznych laboratoriach odniesienia oraz udział w porównaniach międzylaboratoryjnych – międzynarodowych lub krajowych.

Szczególne uwaga zostanie skierowana na poszerzenie bazy państwowych wzorców pomiarowych.

Wybrane działania planowane do realizacji:

- budowa i modernizacja wzorców i stanowisk pomiarowych i badawczych:
 - budowa stanowisk pomiarowych na potrzeby Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoryjnego GUM,
 - opracowanie i budowa stanowiska zapewniającego spójność w pomiarach cieczy nieniutonowskich (GUM),
 - budowa stanowiska pomiarowego w oparciu o komparator dwuczujnikowy o zakresie pomiarowym 25 mm (GUM),
 - budowa stanowiska pomiarowego pozwalającego na przekazanie jednostki rezystancji z QHR na HR (GUM),
 - budowa stanowiska wzorca pierwotnego promieniowania beta (GUM),
 - budowa stanowiska do sprawdzania liczników energii elektrycznej EMH (OUM),
 - budowa stanowiska do wzorcowania czujników zegarowych (OUM),
 - budowa stanowiska do wzorcowania zbiorników pomiarowych metodą wewnętrznego elektrooptycznego pomiaru odległości za pomocą tachimetru (OUM),
 - budowa stanowiska do wzorcowania gęstościomierzy oscylacyjnych (OUM),
 - budowa stanowiska do wzorcowania maszyn udarowych (OUM),
 - budowa stanowiska do wzorcowania barometrów (OUM),
 - budowa stanowiska do wytwarzania wzorców konduktometrycznych (OUM),
 - budowa stanowiska do wzorcowania mierników poziomu dźwięku (OUM),
 - modernizacja stanowiska do przybliżonego badania metali szlachetnych w tym wdrożenie metody badania przewodności metali szlachetnych (OUP),
 - modernizacja stanowiska do badania złota metodą kupelacyjną (OUP);
- wzorcowania w zagranicznych laboratoriach odniesienia: GUM - 24, OUM - 4;
- udział w międzynarodowych porównaniach międzylaboratoryjnych: GUM - 23, OUP Warszawa - 5, OUP Kraków - 3;
- udział w krajowych porównaniach międzylaboratoryjnych: OUM - 79.

Projekty współfinansowane ze środków europejskich

Kontynuowane będą prace w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej:

- „Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar – Etap I”,
- „System informatyczny służący stworzeniu środowiska cyfrowego dla realizacji usług publicznych i zadań Głównego Urzędu Miar w sprawach tachografów – TRANS-TACHO”,
- „e-CzasPL – system niezawodnej i wiarygodnej dystrybucji czasu urzędowego na obszarze RP”,
- „System Wsparcia Informatycznego Usług Terenowej Administracji Miar - ŚWITEŻ”.

Współpraca międzynarodowa

Szeroko rozumiana współpraca międzynarodowa GUM wynika z konieczności powiązania krajowego systemu miar z systemem światowym, ujednoczenia przepisów metrologicznych w obszarze prawnie regulowanym na terenie Unii Europejskiej oraz harmonizacji wymagań metrologicznych w ujęciu międzynarodowym.

Prowadzone będą działania skierowane na wzmocnienie pozycji GUM w międzynarodowym środowisku metrologicznym, polegające na zwiększeniu zaangażowania w prace organów kierowniczych i roboczych metrologicznych organizacji międzynarodowych i regionalnych, tj.:

- Międzynarodowego Biura Miar (BIPM),
- Międzynarodowego Komitetu Miar (CIPM) – Komitety Doradcze,
- Międzynarodowej Organizacji Metrologii Prawnej (OIML),
- Europejskiego Stowarzyszenie Krajowych Instytucji Metrologicznych (EURAMET),
- Europejskiej Współpracy w Dziedzinie Metrologii Prawnej (WELMEC).

Kontynuowana będzie praca przedstawicieli GUM i JT w:

- Komisji Europejskiej,
- Międzynarodowym banku danych o materiałach odniesienia (COMAR),
- Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej (IEC),
- Organizacji Jednostek Notyfikowanych w zakresie Metrologii (NoBoMet),
- Stałym Komitecie Konwencji o Kontroli i Cechowaniu Wyrobów z Metali Szlachetnych,
- Grupie Wyszehradzkiej (GV4).

W zakresie zacieśniania współpracy bilateralnej planowane są również spotkania Kierownictwa GUM z przedstawicielami krajowych instytucji metrologicznych ze Szwajcarii (METAS) i Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (NIST).

Współpraca krajowa

Współpraca z różnymi podmiotami gospodarki i nauki pozwala na realizację zadań związanych z różnymi obszarami życia społecznego i gospodarczego, w których rzetelny pomiar odgrywa kluczową rolę. Umożliwia skuteczne wsparcie metrologiczne dla nowych i rozwijających się dziedzin, wdrażanie nowych metod pomiarowych oraz transfer technologii. W związku z tym planuje się kontynuowanie współpracy z:

- Polskim Komitetem Normalizacyjnym (PKN),
- Polskim Centrum Akredytacji (PCA),
- Klubem Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB,

- instytucjami tworzącymi system szkolnictwa wyższego i nauki,
- instytucjami administracji publicznej,
- przedstawicielami przemysłu.

Transfer wiedzy

Odzwierciedleniem prowadzonej działalności naukowej będą publikacje naukowe oraz udział pracowników GUM i JT w konferencjach naukowych i naukowo-dydaktycznych, na których będą prezentowane wyniki prac B+R.

Ponadto planuje się działalność informacyjną, promocyjną i edukacyjną obejmującą:

- przygotowywanie i redakcję publikacji informacyjno-promocyjnych oraz przewodników dziedzinowych,
- udział w wydarzeniach edukacyjnych, targowych i wystawienniczych,
- organizację 16 wizyt edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- 27 staży i praktyk studenckich oraz wolontariatów.

Usługi GUM/OUM/OUP

Planowane usługi na rzecz podmiotów zewnętrznych:

Nazwa czynności		Planowana liczba czynności
GUM		
1.	wzorcowania	10 440
2.	ekspertyzy	103
3.	badania	6
4.	wytwarzanie i certyfikacja materiałów odniesienia	2 500
5.	zatwierdzenie typu (badania i decyzje)	155
6.	ocena zgodności	12
7.	przekazywanie wzorcowych sygnałów czasu i częstotliwości	60
8.	porównywanie zegarów atomowych względem UTC(PL)	144
9.	certyfikacja kas rejestrujących (badania techniczne i decyzje potwierdzające spełnienie funkcji i wymagań technicznych)	70
10.	homologacja typu (tachograf/element składowy tachografu)	1
11.	wydawanie certyfikatów dla podmiotów szkolących	5
12.	wydawanie certyfikatów technika warsztatu	250
13.	wydawanie zezwoleń w związku z prowadzeniem działalności w zakresie instalacji, sprawdzania, przeglądów i napraw tachografów (zezwolenia)	120
14.	organizacja egzaminów	50
15.	tworzenie punktów legalizacyjnych (decyzje o utworzeniu)	45
16.	upoważnienia do legalizacji (aktualizacja dokumentacji, decyzje)	6
17.	organizacja i prowadzenie porównań międzylaboratoryjnych (ILC)	27
18.	organizacja i prowadzenie szkoleń specjalistycznych	45

OUM		
1.	wzorcowania	123 584
2.	ekspertyzy	3 778
3.	sprawdzenia	2 550
4.	wytwarzanie i certyfikacja materiałów odniesienia	2 600
5.	zatwierdzenie typu (badania)	51
6.	ocena zgodności	10 687
7.	legalizacja pierwotna	3 522
8.	legalizacja ponowna	1 010 565
9.	tworzenie punktów legalizacyjnych (opiniowanie wniosków)	22
10.	organizacja i prowadzenie porównań międzylaboratoryjnych (ILC)	3
OUP		
1.	przeprowadzanie badań i oznaczeń wyrobów ze stopów metali szlachetnych	4 100 000

Nadzór i kontrola

Planowane kontrole wynikające z zapisów ustawowych:

Czynności kontrolne wynikające z zapisów ustawy:		Planowana liczba czynności		
		GUM	OUM	OUP
1.	Prawo o miarach	7	11 851	
2.	Prawo probiercze	5		555
3.	o tachografach	5	366	
4.	o towarach paczkowanych		2 845	
5.	o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku	6	198	

Prace legislacyjne

Planuje się prace legislacyjne, które będą sprzyjały poprawie otoczenia regulacyjnego. Obejmować będą m.in. opracowywanie projektów aktów zewnętrznych (ustawy, rozporządzenia), opiniowanie nadsyłanych projektów aktów prawnych oraz przygotowywanie projektów aktów wewnętrznych.

Priorytetem będą prace związane z nowelizacją i kompleksową zmianą ustawy Prawo o miarach. Nowelizacja dotyczy ustalenia maksymalnej opłaty za czynności organów administracji miar oraz wprowadzenia możliwości uiszczania opłat i wynagrodzeń w formie bezgotówkowej (karty płatnicze). Natomiast rozpoczęcie prac nad kompleksową zmianą ustawy wynika, między innymi z konieczności dostosowania do terminologii zalecanej przez BIPM i OIML oraz do aktualnie obowiązujących przepisów innych ustaw np. Prawa przedsiębiorców, wprowadzenia podstaw prawnych dla funkcjonowania systemów HSWIM, wprowadzenia elektronicznych cech zabezpieczających oraz potrzeby dokonania zmian przepisów opartej o doświadczenia zebrane w ostatnich latach.

Wybrane prace planowane do realizacji:

- procedowanie projektów nowelizacji ustaw: prawo probiercze, prawo o miarach oraz o tachografach,
- rozpoczęcie procedowania zmiany rozporządzenia w sprawie opłat za czynności organów administracji probierczej oraz miar,
- rozpoczęcie procedowania zmiany rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 listopada 2009 r. w sprawie wzorów upoważnień do kontroli, legitymacji oraz protokołów kontroli stosowanych przez pracowników urzędów miar,
- rozpoczęcie procedowania zmiany rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 kwietnia 2017 r. w sprawie rodzajów przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli,
- rozpoczęcie procedowania zmiany rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 29 marca 2005 r. w sprawie upoważnień do legalizacji pierwotnej lub legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych,
- rozpoczęcie procedowania zmiany rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 12 stycznia 2005 r. w sprawie tworzenia punktów legalizacyjnych.

Budżet

Głównym źródłem finansowania planu będą środki pochodzące z budżetu państwa oraz z budżetu środków europejskich określone w ustawie budżetowej na rok 2022 w 64. części, dział 750. Ponadto, będą wykorzystane środki finansowe pozyskane z Europejskich Funduszy Strukturalnych i z europejskich programów badawczych koordynowanych przez EURAMET.

Źródło finansowania	Planowana kwota (PLN)
64. część budżetu państwa (1), w tym:	174 775 000,00
Publiczne fundusze krajowe	173 628 000,00
Inne (europejskie programy badawcze)	793 000,00
Europejskie Fundusze Strukturalne - współfinansowanie z budżetu państwa	354 000,00
Europejskie Fundusze Strukturalne - budżet środków europejskich (2)	8 692 000,00
RAZEM środki publiczne (1+2)	183 467 000,00

Plan dochodów i wydatków - część 64. budżetu państwa - Główny Urząd Miar:

(PLN)	GUM	JT	RAZEM
DOCHODY	6 752 000,00	57 595 000,00	64 347 000,00
WYDATKI (razem)	56 666 000,00	118 109 000,00	174 775 000,00
wydatki bieżące	18 386 000,00	31 697 000,00	50 083 000,00
wynagrodzenia	32 783 000,00	83 468 000,00	116 251 000,00
wydatki majątkowe	5 497 000,00	2 944 000,00	8 441 000,00

Personel

Główny Urząd Miar

Grupa stanowisk	Zatrudnienie			Wynagrodzenie (PLN)			
	Etaty	w tym liczba etatów zaangażowanych w realizację działań w obowiązującym układzie zadaniowym		Ogółem	Wynagrodzenia łącznie z podwyżkami	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	Średnie miesięczne wynagrodzenie ogółem
		6.1.7.1 Metrologia	6.1.7.3 Kasy rejestrujące				
Razem	382,00	366,72	15,28	35 441 000,00	32 979 000,00	2 462 000,00	7 731,46
Osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe "R"	3,00	2,88	0,12	430 000,00	430 000,00	0,00	11 944,44
Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	47,00	45,12	1,88	3 047 000,00	2 820 000,00	227 000,00	5 402,48
Członkowie korpusu służby cywilnej	332,00	318,72	13,28	31 964 000,00	29 729 000,00	2 235 000,00	8 023,09

Okręgowe Urzędy Miar

Grupa stanowisk	Zatrudnienie			Wynagrodzenie (PLN)			
	Etaty	w tym liczba etatów zaangażowanych w realizację działań w obowiązującym układzie zadaniowym		Ogółem	Wynagrodzenia łącznie z podwyżkami	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	Średnie miesięczne wynagrodzenie ogółem
		6.1.7.1 Metrologia	6.1.7.2 Probiernictwo				
Razem	1162,63	935,51		73 531 000,00	68 091 000,00	5 440 000,00	5 270,45
Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	140,88	48,88		7 696 000,00	7 141 000,00	555 000,00	4 552,34
Członkowie korpusu służby cywilnej	1021,75	886,63		65 835 000,00	60 950 000,00	4 885 000,00	5 369,46

Okręgowe Urzędy Probiercze

Grupa stanowisk	Zatrudnienie			Wynagrodzenie (PLN)			
	Etaty	w tym liczba etatów zaangażowanych w realizację działań w obowiązującym układzie zadaniowym		Ogółem	Wynagrodzenia łącznie z podwyżkami	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	Średnie miesięczne wynagrodzenie ogółem
		6.1.7.1 Metrologia	6.1.7.2 Probiernictwo				
Razem	154		154	9 891 000,00	9 160 000,00	731 000,00	5 352,27
Osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	9		9	734 000,00	682 000,00	52 000,00	6 796,30
Członkowie korpusu służby cywilnej	145		145	9 157 000,00	8 478 000,00	679 000,00	5 262,64